

Miljövänner för kärnkraft

Ärade miljövänner och medlemmar i MFK

Här kommer information om vår verksamhet mm sommar och höst 2009.

Ni som vill hänga med aktivt följer vår hemsida och vad som sänds via mailinglistan. Bladet är i första hand riktat till er som inte har inte dessa möjligheter.

Aktiviteter under perioden

Annonsering

Detta är den största delen av budgeten. Under sommaren var det mycket fokus på annonsering i Socialdemokraternas tidningar i utgåvor som trycktes upp extra för att delas ut under Almedalsveckan. Det samma gjordes inför SAPs kongress som ägde rum i oktober 09. I Mediaplanet som trycker bilagor till de största dagstidningarna har vi haft en annons.

Annonsering på Internet (Google Adwords) har fortsatt som tidigare. Dessa annonser har olika teman som uranbrytning, bränslets fortsatta tillgänglighet och säkerhet och länkar till lämpliga artiklar på hemsidan. Denna typ av annons upplevs som mest utfall i förhållande till kostnaden. Rubriken **Kärnkraft är klimatsmart** har lanserats i annonserna under senare tid.

Bevakning av pressklipp

har fortsatt men nu med hjälp av tillgängliga gratisfunktioner. Man kan nu själv komponera sina autosökningar i stället för de dagliga nyhetsbrev på mailinglistan. De senare förekommer dock numera sporadiskt när någon vill delge andra speciellt intressanta artiklar.

Aktivitet på nätet

Fortsätter som tidigare tack vare pressklipp-bevakningen. Många artiklar kan kommenteras direkt on-line och på det sättet har en entusiastisk grupp medlemmar fått MFKs budskap publicerat snabbt och effektivt.

Tidningsartiklar

Från samma entusiaster som ovan har även skrivits ett antal artiklar i dagspressen. Förutom bemötanden av de sedvanliga lögnerna om kärnkraften, svar på direkta personangrepp mm, har det handlat om Vindkraftens begränsningar, om risker. Andra tema har varit den stabila svenska elproduktionen som vilar

på de tre benen Kärnkraft, Vattenkraft och Vind.

På inbjudan från en tysk reklambyrå hade MFK ett kort inlägg som publicerades i de tre största tyska söndagstidningarna. Detta var ett led i en stort upplagd kampanj från den tyska kraftindustrin om framtidens energi.

Remisser

Det har inkommit tre remisser från Miljödepartementet, en från SSM, två från Naturvårdsverket, samt ett från SVAFO (som ansvarar för Ågesta och delar av Studsvik).

Av dessa har vi besvarat tre, men funnit resten varit utanför MFKs intressesfär och därmed inte besvarats.

Möten, seminarier mm

Vi har deltagit på följande tillställningar:

- IVA-Seminarium med rubrik 'Hur blir svensk kärnteknisk forskning bättre?'. den 15 sep 2009
- IVA 16 okt 2009 - The present and future of radiation protection research
- Svenskt Näringsliv med rubrik: Ger energieffektivisering rekyleffekt? 6 okt.
- IVAs 90-årsjubileum firades den 22/10 med högtidssammankomst i konserthuset.
- SVT programmet Debatt 26/11. MFK (Nisse) inbjöds att vara i beredskap, men diskussionerna fick fokus som inte inbjöd till inlägg från vår sida.
- Regionförbundet Uppsala län 'Kärnbränsleförvar i vår region – Vad händer nu?'. Uppsala 17/12.

Almedalen

Miljövänner för Kärnkraft var på plats under hela Almedalsveckan och delade ut flygblad. Bladet tar upp vanliga argument om kärnkraft och anger länkar till olika organ där man hittar fakta som stödjer påståendena.

Adress:
Box 83
430 24 VÄRÖBACKA

Tel: 0739 678 908

Postgiro: 1 33 74 – 4
Org.nr: 849600 – 6126

E-mail/hemsida
mfk@mfk.nu
<http://www.mfk.nu>

Flygbladet hade följande text.

Kärnkraft - Ja tack!

Den globala elproduktionen har de senaste 20 åren stigit med 60 %. I Kina har den stigit med 360 % och utvecklingen fortsätter. Energibesparingar i Sverige, EU och övriga industriländer är välkomna, men räcker inte för att bryta trenden med globalt ökande elanvändning.

Idag utgörs den globala elproduktionen till 2/3 av fossila bränslen (kol, olja, naturgas), 1/6 av kärnkraft och 1/6 av förnybart. Om vi ska klara klimatet så måste den fossila elproduktionen bort nästan helt under de närmaste decennierna. Produktionen från kärnkraft och förnybart måste minst tredubblas. Det klarar vi inte utan att bygga ut kärnkraften!

Visste du att...

- Kärnkraften är lika miljöneutral som vindkraft och vattenkraft.
- Avfallsfrågan är löst, amerikanska WIPP är redan i drift och KBS-3-metoden i Sverige är färdig att användas.
- Uranbrytning inte värre än annan gruvbrytning
- Ingen människa skadades vid Harrisburgolyckan 1979.
- Högst 5 000 människor dog p.g.a. Tjernobylyckan i Sovjet 1986. Samma olycka kan inte hända i vanliga reaktorer (se Harrisburg)
- 200 000 människor dog p.g.a. vattenkraftsolyckan Banqiao i Kina 1975.
- Luftföroreningar från förbränning dödar 600 000 människor varje år, varav en stor del kommer ifrån kolkraft.

Flygbladet finns även på vår hemsida där referenserna anges med klickbara direkllänkar.

Pressmeddelanden från MFK

Under perioden var två pressmeddelanden publicerade på Newsdesk. Det ena var om flygbladet för Almedalen och det andra var om tre-enigheten i svensk elproduktion som dessutom var en ingress till Frigyes Reisch's artikel om det av honom framtagna reaktorkonceptet HP-BWR (se även notis nedan).

Det är allom bekant att svensk el produceras utan påverkan på miljö eller klimat. Hittills har den producerats till hälften vardera av vattenkraft och kärnkraft. Nu börjar vindkraften ge visst bidrag och den ersätter vattenkraften eftersom vattenkraften står för frekvensregleringen och

måste möta för fluktuationerna i inmatning på nätet från vindkraften. Vindkraften är dessutom beroende av ett starkt nät och där kommer kärnkraften in med konstant baslast. De tre energislagen utgör med andra ord ett samspelat system för svensk elproduktion, som praktiskt taget är helt utan påverkan på miljö och klimat.

Nu då regeringen beslutat om att befintliga kärnkraftverk kan ersättas med nya, effektivare och säkrare reaktorer, har Docent Frigyes Reisch tagit fram ett listigt koncept som tar tillvara fördelarna med de båda reaktortyperna BWR och PWR, samtidigt som nackdelarna tas bort. Konceptet kallas HP-BWR, Högtrycks-kokare reaktor. Docent Frigyes Reisch och Fil. Dr Lars Persson beskriver i en artikel hur de nu avställda Barsebäcksreaktorerna skulle kunna moderniseras på detta sätt.

Läs artikeln på MFKs hemsida via följande länk:

<http://www.mfk.nu/wp-content/uploads/090618artikel-ver2.pdf>

Våra pressutskick kan ses på vår hemsida och i www.newsdesk.se

Trevlig läsning

Stefan Fölsters bok *Farväl till världsuppgången- Konsten att överleva växthuseffekten*

Författaren kommer att berätta om sin bok vid MFKs årsmöte den 13 mars 2010. Följande är klippt från bibliotekets hemsida

Bland oss svenskar tror bara åtta procent att våra barn kommer att få det bättre än vi själva. En viktig orsak till denna pessimism är frukten för att växthuseffekten gradvis ska leda till världens undergång. Men vad säger forskarna egentligen? Hur tror de att vi kommer att leva om några decennier? Hur har människan hanterat liknande förändringar i det förflutna? Vilka nya, miljövänliga tekniker står faktiskt för dörren? I *Farväl till världsuppgången* tillför Stefan Fölster ett helt nytt perspektiv på klimatfrågan i en hittills något ensidig debatt. Samtidigt som han betonar människans enastående anpassningsförmåga och hur naturen tidigare har hanterat ännu större temperatursvängningar, pekar han på den snabba utvecklingen av nya tekniska lösningar som kan bli betydligt mindre kostsamma än många tror. Men liksom patienter riskerar att avlida till följd av misstag i sjukvården kan felaktiga och ineffektiva åtgärder bli ödesdigra. Det gäller att välja pragmatiska handlingsalternativ, både för individer och länder. Nittiotvå procent av oss svenskar kanske har fel inställning. Varför skulle våra barn inte kunna få det bättre?

Stefan Fölster, född i Tyskland 1959 och bosatt i Sverige sedan 1985, är chefekonom vid Svenskt näringsliv, adjungerad professor i nationalekonomi

vid KTH och välkänd debattör i samhällsfrågor. Som författare och medförfattare står han bakom en mängd artiklar och böcker om ämnen som fördelningspolitik, jämställdhet och problemen i sjukvården.

Aktuella notiser

En ny svensk baskraft

Vattenfall meddelade den 30 okt att de undertecknat ett avtal med Industrikraft i Sverige AB om att tillsammans bygga 'ny kostnadseffektiv baskraftproduktion i Sverige'. Bakgrunden är att man ser ett behov av ny baskraft då de svenska reaktorerna börjar stänga. Det börjar bli hög tid eftersom de första av de nuvarande reaktorerna förväntas stänga under första halvan av 20-talet. Exakt vilken typ av produktion har inte angetts, men den ska vara kostnadseffektiv och koldioxidneutral. Detta har tolkats från politiskt håll att det är nya reaktorer man har i kikaren. Vilket verkar ganska logiskt, även för politiker tydligen. (Källa *Elforsk nyhetsbrev 'Kärnkraft i vår omvärld' nov-09*)

Ny kärntekniklag i vardande

Inom ramen för pågående utredning om sn samordnad reglering på kärnteknik- och strålskyddsområdet har förre chefsjuristen vid SSM, Ingvar Persson, tagit fram ett delbetänkande (SOU 2009:88) "Kärnkraft - nya reaktorer och ökat skadeståndsansvar". Här föreslås en hel del skärpta krav såsom följde:

- En reaktor måste vara stängd innan en ny ska få tas i drift.
- Nya reaktorer ska endast få byggas där det redan finns idag elproducerande reaktor (Barsebäck får inte räknas)
- En reaktor som varit avställd i fem år ska räknas som permanent stängd och kan då ersättas av samma eller annat bolag.
- Lagen om kärnkraftens avveckling upphävs
- Reaktorägare ska göras obegränsat skadeståndsskyldiga vid en reaktorolycka.

Många av dessa krav kommer säkerligen att motarbetas i den remissrunda som nu startar och där MFK naturligtvis deltar. (LW kommentar)
(Källa *Elforsk nyhetsbrev 'Kärnkraft i vår omvärld' nov-09*)

Forskning om GenIV-reaktorer

En sak som MFK krävt under senare år tycks äntligen bli bönhörd. Vetenskapsrådet har beviljat 50 milj. kronor i anslag till kärnkraftsforskning, varav 36 milj ska

användas för en bred satsning på forskning om den sk fjärde generationens reaktorer. Detta är ett samlingsnamn på nya reaktortyper som kan utnyttja uranet 50-70 gånger effektivare än dagens. Avfallet blir dessutom helt annorlunda, dels blir det mycket mindre till volym och dels räcker det med högst 1000 år som det behöver slutförvaras. (Källa *Elforsk nyhetsbrev 'Kärnkraft i vår omvärld' nov-09*)

Mera om GenIV reaktorer hittar ni på MFKs hemsida via följande länk:

<http://www.mfk.nu/wp-content/uploads/textsida1-till-annons.pdf>

Här är en annan artikel om Gen-IV:

<http://www.ossfoundation.us/projects/energy/nuclea>

På tal om skadeansvar

Som nämndes ovan var ett av förslagen i utredningen om ny kärntekniklag att kärnkraftsägare skulle få obegränsat skadeansvar. Det lustiga i detta var allt skriveriet om Vattenfalls åtaganden i Tyskland, där VDn Lars Josefsson beskyldes att ha pantsatt hela Vattenfall med, som det framlades orimligt avtal med tyska staten. I Tyskland har operatören ett obegränsat ansvar för kostnader som uppstår vid en eventuell olycka. Men precis som i all annan verksamhet försäkrar sig företag. I Tyskland har Vattenfall en gemensam försäkring tillsammans med övriga tyska kärnkraftoperatörer, som uppgår till 23 miljarder kronor.

Det ekonomiska ansvaret är dessutom reglerat i flera olika nivåer. I första nivån träder gällande försäkringar in. Därefter tar kärnkraftsbolaget ansvar för de belopp försäkringen inte täcker. Behövs det täckning för högre kostnader finns det tre ytterligare nivåer. Den första nivån innebär kostnadsansvar för Vattenfalls med E.ON gemensamt ägda kärnkraftsbolag i Tyskland. Därefter blir Vattenfall Europe ansvarigt tillsammans med E.ON:s moderbolag. Först därefter träder Vattenfall AB in. I praktiken är det därmed ytterst osannolikt att Vattenfall AB skulle bli skadeståndsskyldiga.

En stor reaktorolycka för en normal lättvattenreaktor är så pass osannolik att även en försäkring mot ett obegränsat skadeansvar ter sig rimlig, speciellt som en sådan olycka inte inträffar på flera ställen samtidigt och därmed gör det möjligt att kraftbolagen kan ha en gemensam försäkring mot detta. Den försäkring som svenska kärnkraftverk har idag (med begränsat ansvar) påverkar kWh-priset med bara 1/10 öre. (LW)

(Källa: *Vattenfalls pressavdelning*)

HP-BWR

Medlemmen och tidigare styrelseledamöten i MFK, docent Frigyes Reisch har tagit fram ett nytt reaktorkoncept, den sk högrtrycks-kokarreaktorn, som tar tillvara de goda egenskaperna från BWR och PWR och tar bort de sämre. Denna sk HP-BWR reaktorn skulle kunna ersätta en befintlig reaktor samtidigt som mycket av befintliga byggnader och system i anläggningen skulle kunna utnyttjas. Planer på att bygga en sådan hybridtyp finns dock inte, men den har rönt visst intresse på diverse

internationella konferenser, där Frigyes har föreläst.

Årsmötet 2010

Kommer att äga rum i Stockholm lördagen den 13 mars. Föredragshållare blir **Stefan Fölster** (se presentation ovan). Mera information kommer i kallelsen som sänds till direkt till alla medlemmar.

Effekthöjningar i svenska kärnkraftverk

	Drift sedan	Ursprunglig effekt	Nuvarande effekt	Planerad effekt
Ringhals 1	1976	750 MW	855 MW	
Ringhals 2	1975	800 MW	866 MW	906 MW
Ringhals 3	1981	915 MW	1045 MW	
Ringhals 4	1983	915 MW	935 MW	
Oskarshamn 1	1972	450 MW	491 MW	
Oskarshamn 2	1974	580 MW	617 MW	840 MW
Oskarshamn 3	1985	1 050 MW	1 450 MW	
Forsmark 1	1980	900 MW	980 MW	1 120 MW
Forsmark 2	1981	900 MW	990 MW	1 130 MW
Forsmark 3	1985	1 050 MW	1 085 MW	1 360 MW

(Källa Eلفorsk nyhetsbrev 'Kärnkraft i vår omvärld' nov-09)

Slutord

Stort Tack till alla er som stödjer föreningen! Miljövänner för Kärnkraft ger ett viktigt bidrag till debatten. Vi har ett etablerat namn hos myndigheter och departement och är remissinstans vid utformning av lagar, föreskrifter mm inom energiområdet. För att få ut vårt budskap använder vi riktad annonsering, deltar i konferenser och skriver artiklar och insändare. Det senare uppmanas alla att göra och här kan ni hitta inspiration i argument och fakta via vår hemsida (www.mfk.nu).

Ett bra sätt att vara med på arenan är att ansluta sig till vår [mailinglista](#). Listan är öppen för alla medlemmar och har som syfte att vara ett diskussionsforum inom områdena energi och miljö med fokus på kärnkraft. Alla som anslutit sig kan väcka frågor, diskutera, dela med sig av kunskap, få argument etc inom nämnda områden. Om du vill ansluta dig till listan, gå till webbsidan <http://lists.dsv.su.se/kraft> och anmäl dig. Detta är helt utan kostnad och öppet för alla medlemmar i MFK.

Glöm inte att anmäla ny adress eller emailadress. Ni som har Elbranschen behöver bara anmäla till oss, vi ser till att tidningen kommer rätt.

Om någon, som har email ändå fått detta via posten, så har det blivit fel i det elektroniska utskicket. Vänligen meddela snarast den rätta email-adressen till mfk@mfk.nu.

Med tillönskan om en riktigt

GOD JUL

hälsar vi i styrelsen